

**Arnoldi Corvini â Belderen, Batavi, Jcti quondam
Consummatissimi, Consilarii Electoralis & Professoris
Moguntini Publici, &c. Tractatus Geminus De Personis
Atque Beneficiis Ecclesiasticis Sive ...**

opus posthumum, diu desideratum, nunc demum excusum, & indice
locupletissimo instructum

De beneficiis ecclesiasticis

Corvinus van Beldern, Arnold

Francofurti ad Moenum, 1708

VD18 10184902

De Charitativo subsidio. Tit. 12

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62028)

te decimarum non exactarum compellerent per Rectorum malitiam aut negligentiam, jus suam amittant: Socin. *Fun. conf.* 52. num. 3. lib. 2. Natta *conf.* 534. num. 6. Roland. *conf.* 1. num. 55. vol. 1. ipique Parochiani locupletentur. Imol. *in c. licet causam.* 23. num. de probat. Felin. *in c. ex parte d.* 2. num. 18. de offic. Jud. deleg. Nevizan. *conf.* 20. num. 24. Barbat. *conf.* 6. in *fn. lib.* 1.

5 Quae obtinent, dummodo Quarta Decimarum non fuerit praescripta. Potest enim Rector Ecclesiae ab impetitione Episcopi quadraginta temporis praescriptione se tueri. *d. c. de quart. & c. illud. de praescript. Abb. in conf.* 31. circ. *fn. part.* 1. & *conf.* 26. num. 5. part. 2. Leo. *d. lib. num.* 33.

Corvinus
De Personis
et Benefic. Eccles.

G IV.
32

TITULUS XII. De Charitativo subsidio.

SUMMARI A.

1. Collatio Extraordinaria qua ab Episcopis indicitur, appellatur subsidium Charitativum.	7. Non Pralati Episcopi inferiores.
2. Cur Subsidium.	8. Nec Abbates vel Priores.
3. Quomodo impetrabant illud Episcopi olim.	9. Potest Coadjutor.
4. Quomodo hodie: An licite.	10. Causa exigendi esse debet, Et qualis.
5. Quantitas merito non definita.	11. Rationabiles qua.
6. Qui illud praeter Episcopos possint exigere.	12. Quoties exigi possit.
	13. Qui ad illud solvendum tenentur.
	14. An monasteria.
	15. An hic currat praescriptio.

Ndicitur nonnunquam ab Episcopis Collatio Extraordina-
ria, *ἡ δὲ τῆς χάριτος* nomen habens, quasi *Charisterium* quod-
dam sponte potius oblatum, quam vectigal vi extortum ac
expressum: *c. in parte. de censib. Charitativum Subsidium,*
seu *Charitatis auxilium* appellant. *Hostiens. & alii in c. conquerente. de*
offic. Ordin. Tambur. de jure Abbat. tom. 3. disp. 10. qu. 1. num. 1.

Subsidium rectè; quia sicut Subsidiaria actio non datur, nisi de-
ficiente propria & speciali; *S. fin. Inst. ad leg. Aquil. S. fin. Inst. de Inter-*
dict. ita subsidium Charitativum non petitur, nisi propriae Ecclesiae re-
ditus non sufficiant pro oneribus incumbendis. Bellencin. tract. de
Charitat. subsid. qu. 14. Guido Papa decis. 37. Azor. Inst. moral. part. 2.
lib. 9. cap. 14. quest. 2.

Impetrabant illud olim Episcopi precibus ac suasionibus, non
potestate & Imperio indicebant: ut nunc fieri assolet.

Episcopi enim, & Praelati Superiores, licet, ut putant, cogunt da-
ta causa, subditos, ad illud; quò suis consulant necessitatibus. *d. c. con-*
querente. in fin. c. cum Apostolus. 4. S. prohibemus etiam. de censib. & ibi
Dd. Bellencin. d. tract. qu. 1. num. 1. Rationes adferunt: sed fatiscen-
tes.

Quantitas ejus, meritò, jure non est definita. *Cardin. in d. c. cum*
Apostolus. num. 4. vers. septimo quaro. Dominic. in c. felicis. num. 6. de
censib. lib. 6. Menoch. de arbit. casu 178. num. ult. Nihil facit Extrav.
Benedicti XII. incipit, Vas electionis. Quia non recepta. Menoch. d. loc.
num. 1.

Exigere, praeter Episcopos, possunt hoc subsidium: 1. *Papa* ab omni-
bus Clericis & Ecclesiis. *Bellencin. d. cap. 1. num. 2. Azor. d. lib. 9. cap.*
14. qu. 5. in princ. cum quia omnium beneficiorum habet administra-
tionem: c. 1. de prabend. in 6. Clem. 1. Ut lite pend. tum quia est, ut
volunt, Dominus & Ordinarius Ordinariorum: videat. tract. noster de
Person. Ecclesiast. lib. 1. tit. 3. num. 6. Nec quem liberat generalis ex-
emptio: Joan. Andr. in c. cum instantia 16. de censib. Cochier. de juris-
dict. Ordinar. in exemptos. part. 4. qu. 7. Omnino privilegium speciale:
Bellencin. d. tract. qu. 58. num. 3. Si probetur. d. c. cum instantia. c. acce-
 dentes: de prescript.

2. *Cardinales*, ab Ecclesiis titularum suorum: *Monach. in cap. 1. de minor. & obed. in 6. Bellencin. d. tract. qu. 3. Azor. Inst. Moral. lib. 1. cap. 14. qu. 5. vers. queres.* cum in iis habeant jurisdictionem: *vid. tract. nostr. de personis Ecclesiast. lib. 1. tit. 4. num. 14.*

3. *Pape Legatus*, ab Ecclesiis provinciae sibi delegatae: *Bellencin. d. tract. qu. 12. Azor. d. qu. 5. vers. quid dicendum.* Cum in ea potest quae quilibet Ordinarius. *vid. tract. nostr. de person. Ecclesiast. lib. 7. tit. 30. num. 9. vers. tertio, quod.*

4. *Patriarcha, Primas & Archiepiscopus* tantum ab Ecclesiis suae Dioecesis; non aliis suae provinciae: Quia in Suffraganeorum suorum subditos, regulariter non exercent jurisdictionem; nisi in casibus nec expressis. *can. conquestus. 9. qu. 3. c. duo simul. 9. de offic. ord. c. secus non.* 8. *in fin. de excessu. Pralat. c. 1. in princ. de foro compet. in 6. c. 2. de suppl. neglig. Pral. in 6.* Inter quos charitatis exactio non reperitur. *vid. nostr. tract. lib. 1. tit. 2. num. 13.* Ergo. *Bellencin. d. tract. qu. 2. num. 1. Azor. d. cap. 17. qu. 5. vers. sed dubia questionis est. Menchi. de arbitrio. casu 178. num. 1. Barbof. Jur. Eccles. Univ. lib. 3. cap. 21. num. 17. cum seq. 1. 101. in principio.*

7 Non possunt hoc subsidium exigere Praelati Episcopo inferiores ab Ecclesiis sibi subjectis; *d. c. cum Apostolus 4. §. prohibemus. vers. Archidiaconi.* citra privilegium vel consuetudinem. *Archidiacon. in can. juxta sanctionem. 16. qu. 1. Hostiens. & alii. ibid. Abb. in d. c. cum Apostolus. num. 6. & Cardin. num. 2. Bellencin. d. tract. qu. 4. Dicoing. qu. 3. disput. 10. qu. 2. num. 1.*

8 Nec Abbates vel Priores ab Ecclesiis secularibus, vel Regularibus Monasteriis sibi non pleno jure subjectis: *Bellencin. d. tract. qu. 5.*

9 Potest Coadjutor seu Administrator Episcopo vel Ecclesiae Cathedrali vacanti, datus per Papam. *not. in c. is cui de elect. in 6. & in can. in fin. de suppl. neglig. Pral. in 6. Bellencin. d. tract. qu. 8. Ut & Ecclesiae Cathedralis Commendatarius perpetuus. Bellencin. d. tract. qu. 6. Azor. d. nu. 3. vers. Commendatarius. Tambur. d. disp. 40. qu. 2. num. 5.* Non Episcopi Vicarius generalis; nisi ex speciali mandato. *Bellencin. d. tract. qu. 21. Azor. d. cap. 14. qu. 5. vers. Vicarius.*

Corvinus
De Personis
et Benefic. Eccles.

G IV

32

e [11]

Causa exigendi debet esse; eaque manifesta & ne subditi graventur plus, quam par est; *rationabilis*. d. c. cum *Apostolus*. §. *prohibemus*. v. *sustinemus*. d. c. *conquerente*. fac. c. *non minus*. 4. *vers.* quocirca. de *immun.* *Eccles.*

Quia talis, arbitrio Judicis relinquunt Doctores. *Gloss.* in d. c. cum *Apostolus*. *vers.* *sustinemus*. *verb.* *rationabilis*. & ibi *Abb.* num. 4. *Cardinal.* num. 2. *Anton.* num. ult. *Card.* in *Clem.* 1. §. 1. num. 4. de *excess.* *Prelat.* *Bellencin.* d. tract. qu. 16. num. 2. *Menoch.* d. casu. 178. num. 2.

Rationabiles tamen esse causas volunt precipue sequentes: I
Nempe 1. *Episcopi* consecratio & *Bullarum* expeditio; *Grammat.* *decis.* 88. *Riccus* in *collect.* *part.* 1. *collect.* 52. 2. *Debitorum* pro *Ecclesie* jure tuendo *contractorum* exsolutio: *Butr.* & *Imolin.* d. c. *conquerente*. *Piasec.* in *praxi* *Episcop.* *part.* 2. *cap.* 2. num. 11. *Azor.* d. c. 14. qu. 4. in *princ.* 3. *Expensa* in *negotiis* totius *diocesis* *communibus* *pettractandis*, facta: *Azor.* d. cap. 14. qu. 4. *vers.* *secunda*. 4. *Impensa* in *Ecclesie* *fabricam* *aliamve* *ejus* *publicam* *utilitatem*: *Oldrad.* *conf.* 140. *Bellencin.* d. tract. qu. 19. *Tambur.* d. disp. 40. qu. 3. num. 5. 5. *Iter* ad *Papam*, *Imperatorem* seu *Regem* ob *sua* *Ecclesie* vel *Diocesis* *commune* *bonum*: *Innoc.* in c. 1. circa *fin.* de *statu* *Monach.* *Bellencin.* d. tract. qu. 2. *Azor.* d. qu. 4. *vers.* *quarta*. *Menoch.* d. casu. 178. num. 9. & 10. 6. *Visitatio* *liminum* *Apostolorum*: *Bellencin.* d. tract. qu. 20. *vers.* *vel* *quando*. *Piasec.* d. cap. 2. num. 11. 7. *Iter* ad *Concilium* *Provinciale*: *Bellencin.* d. tract. 21. *Jacobat.* de *Concil.* *lib.* 1. *art.* 5. *Piac.* d. loco. *Tambur.* d. disp. 10. qu. 3. num. 7. 8. *Impensa* *necessaria* *facta* in *adventu* *Imperatoris*, *Regis* vel *Principis*. *Bellencin.* d. qu. 21. *Azor.* d. cap. 4. *vers.* *septima*. *Barbos.* d. loco a num. 24. I 2

Exigi potest *Charitativum subsidium* toties, quoties *rationabilis* *causa* *subest*. *Bellencin.* d. tract. qu. 23. *Azor.* d. cap. 14. qu. 8. *Remig.* de *Goner.* tract. de *charitat.* *subsid.* qu. 32. I 3

Ad illud solvendum tenentur; 1. *Clerici*, *ratione* *tantum* *suorum* *beneficiorum*, & *de* *eorum* *fructibus* & *reditibus*; d. c. *conquerente*. d. c. cum *Apostolus*. *Navar.* *conf.* 10. in *antiqu.* *Remig.* d. tract. qu. 37. cum *seq.* & qu. 40. & 41. *Bellencin.* d. qu. 31. num. 1. & 2. & qu. 34. *princ.* *Azor.* d. cap. qu. 6. scilicet si & hi *commodum* & *honestum* *victum* *excedant*: *Bellencin.* d. tract. qu. 30. *Quaranta* in *sum.* *Bullarii.* *verb.*

Con-

Concilium Provinciale. num. 8. 2. Pensionarii pro rata pensionis: *fac. tua nobis. 26. prope fin. de decim. Concil. Trident. sess. 23. de reform. cap. 18. vers. ad hanc. Bellencin. qu. 37. Gigas de Pension. qu. 38. Azor. d. cap. 14. qu. 6. vers. si querat. Barbof. d. loc. num. 39. cum seqq. Nisi ex auctoritate Papae assignata: Tamburn. d. disp. 10. qu. 1. num. 7. Non Curici de distributionibus quotidianis: cum appellatione fructuum, de quibus solvendum subsidium, non contineantur. Bellencin. d. tract. qu. 76. Gonzal. ad reg. 8. Cancell. §. 7. proem. num. 147. Monet. de distribut. quotid. part. 3. qu. 9. à num. 19. Trullench. in Decalog. lib. 1. cap. 3. dub. 17. num. 5. 3. Tenentur Hospitalia, si auctoritate Episcopali data sint, & beneficii ritulum habeant; aliàs non: Bellencin. d. tract. qu. 38. Azor. d. cap. 14. qu. 6. vers. sic si regn. 4. Capitulum seu Ecclesiae Cathedralis Canonici: arg. c. cum non liceat. de prescrip. c. requisisti de testam. Bellencin. d. tract. qu. 27. Remig. Goin. in sim. tract. qu. 38. Monet. d. qu. 9. num. 20.*

14 Non tenentur Monasteria: Joan. Andr. Burrio, Imola in c. illud. de offic. Ordin. Innoc. in c. 1. de statu Monach. Bellencin. d. tr. qu. 26. Remig. d. tract. qu. 21. Fr. Emman. quest. regular. tom. 2. qu. 66. art. 1. & 2. Cum à Legè Dicoesana, (de qua exactio hæc: Bellencin. qu. 23. Cochier. d. tract. qu. 25. num. 8.) sint exempta. can. ne pro cuiuslibet. 16. qu. 1. d. c. 1. de statu Monachor. Nisi habeant Ecclesias seculares subiectas, jura Episcopalia ante subiectionem solvere solitas: c. pastoralis de decim. c. quia monasterium. de relig. domib. Cochier. d. num. 9. vers. immo primò. Tambur. d. disp. 10. qu. 4. num. 6. vers. nec obstat. Nec Equites Melitenses: S. Congregatio in Augustana 4. Decemb. 1630. Barbof. d. loc. num. 52. Nec Ecclesiae specialiter exemptæ: Cardin. in Clem. frequens. §. nonnulli. in 3. oppos. de excess. Pralat. & ibi Ancharan. in Vers. Bellencin. d. tract. qu. 32. Cochier. d. tract. part. 4. qu. 9. per totam. Nisi habeant populum non exemptum: Bellencin. d. qu. 32. num. 5. vers. & pro talibus. Cochier. d. qu. 9. num. 2.

15 Contra Charitativi subsidii exactionem non currit præscriptio. Cum sit facultatis. Innoc. in c. cum Ecclesia Sutrina. de causa poss. c. 1. c. bona. ill. 2. de postul. Pralat. & Charitatis. Bellencin. d. tract. qu. 50. Azor. d. cap. 14. qu. 7.

CORVINUS
De Personis
et Benefic. Ecclesiast.

G IV
32